

CENTER ZA POMOČ NA DOMU

Trg Jožeta Srebrniča 6, 5250 Solkan

Tel. št.: 05/335 33 00

POMOČ NA DOMU

Pomoč na domu je socialnovarstvena storitev, ki obsega oskrbo upravičenca v primeru starosti, invalidnosti ter v drugih primerih, ko pomoč na domu lahko nadomesti institucionalno varstvo. Organizacija pomoči na domu spada v pristojnost občine, saj mora občina s pogodbo z javnim zavodom ali s podelitvijo koncesije zagotoviti mrežo javne službe na tem področju.

Socialna oskrba na domu, ki je ena izmed oblik pomoči družini na domu, je namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem okolju, vendar se zaradi starosti, hude invalidnosti, kronične bolezni ali težje telesne ali duševne motnje ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti.

Gre za različne organizirane oblike praktične pomoči na domu, s katerimi upravičencem vsaj za določen čas nadomestimo institucionalno varstvo v zavodu, v drugi organizirani obliki ali v drugi družini.

Socialna oskrba na domu je natančneje opredeljena v Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Pravilnik) in obsega tri sklope opravil:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih:** pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov;
- **gospodinjsko pomoč:** prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabavo živil in pripravo enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov in odnašanje smeti; postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;
- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov:** vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je do pomoči upravičen le, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov prej navedenih opravil. Upravičenci so po Pravilniku osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugih oseb ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju.

Pod temi pogoji so upravičenci do pomoči na domu naslednje skupine oseb:

- **osebe, stare nad 65 let**, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje;
- **osebe s statusom invalida** po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja – če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu;
- **druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege** za opravljanje večine življenjskih funkcij;
- **kronično bolni** in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida in so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobni za samostojno življenje;
- **hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo** v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.

Socialna oskrba je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo strokovni delavec, strokovni sodelavec, neposredni izvajalec oskrbe (oskrbovalka), upravičenec ter ključni ali odgovorni družinski člani. Storitve se začne izvajati na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela. Prvi del predstavlja ugotavljanje upravičenosti do storitve, pripravo in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve, organiziranje ključnih članov okolja ter izvedbo uvodnih srečanj med izvajalcem in upravičencem ali družino. Drugi del storitve zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu. Spremembe ali dopolnitve že sklenjenega dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve lahko predlagata izvajalec storitve, upravičenec ali njegov zakoniti zastopnik.

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu, vendar največ 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitve izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino. Socialno oskrbo na domu izvajajo strokovni delavci, strokovni sodelavci ter laični delavci.

1. ORGANIZIRANOST PO OBČINAH

Na Centru za pomoč na domu (CPD) storitve zagotavljamo v naslednjih občinah:

- Mestna občina Nova Gorica
- Občina Brda
- Občina Šempeter-Vrtojba
- Občina Kanal ob Soči
- Občina Miren – Kostanjevica
- Občina Renče - Vogrsko.

Čas v katerem nudimo storitve v posamezni občini :

- v MO Nova Gorica 7 dni v tednu med 7.00 in 22.00 uro;
- v Občini Brda 7 dni v tednu med 7.00 ure in 16.00 uro;
- v Občini Šempeter-Vrtojba 7 dni v tednu med 7.00 ure in 16.00 uro;
- v Občini Kanal ob Soči 7 dni v tednu med 7.00 do 16.00 uro
- v Občini Miren-Kostanjevica 7 dni v tednu med 7.00 ure in 16.00 uro;
- v Občini Renče- Vogrsko 7 dni v tednu med 7.00 do 16.00 uro.

Storitev socialne oskrbe izvajamo v vseh 6 občinah UE Nova Gorica, dostopna je vse dni v letu.

V letu 2023 prejeli 334 novih prošenj za izvajanje storitve, kar je 31 manj kot prejšnje leto. Na novo smo sklenili 223 dogovorov o izvajanju storitev. Pri 346 osebah smo zaključili z obravnavo.

OBČINA	Število prošenj
Mestna občina Nova Gorica	199
Občina Brda	25
Občina Kanal ob Soči	34
Občina Miren-Kostanjevica	23
Občina Šempeter-Vrtojba	34
Občina Renče-Vogrsko	19
Skupaj	334

Tabela 1: Število prejetih prošenj v letu 2023 po občinah.

OBČINA	Razveza dogovora	Odhod v dom	Smrt upravičenca	Umik prošnje	skupaj
Mestna občina Nova Gorica	55	29	61	39	184
Občina Brda	13	1	11	8	33
Občina Kanal ob Soči	11	5	8	6	30
Občina Miren-Kostanjevica	10	6	9	11	36
Občina Šempeter-Vrtojba	9	7	13	11	40
Občina Renče-Vogrsko	10	2	5	6	23
Skupaj	108	50	107	81	346

Tabela 2: Število zaključenih v letu 2023 po občinah in po razlogih.

2. CENA STORITEV

Cena storitve pomoči na domu se oblikuje na osnovi določil Pravilnika o metodologiji oblikovanja cen socialno varstvenih storitev ter jo sprejme in potrdi občina v kateri se storitev izvaja. Poleg normativno določenih izhodišč tako glede osebnih dohodkov kot tudi materialnih stroškov, mora občina zagotavljati pokrivanje najmanj 50% ekonomske cene.

V skladu z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev lahko uporabniki s težjimi materialnimi razmerami zaprosijo za dodatno oprostitev pri plačilu storitve. V letu 2023 sta imela z odločbo Centra za socialno delo 2 uporabnika priznано dodatno oprostitev.

OBČINA	CENA V EUR/URO na dan delavnika	CENA V EUR/URO na dan nedelje	CENA V EUR/URO na dan praznika
Mestna občina Nova Gorica	5,00	7,00	7,50
Občina Brda	5,11	5,11	5,11
Občina Kanal ob Soči	5,00	7,00	7.50
Občina Miren-Kostanjevica	4,30	6,02	6,45
Občina Šempeter-Vrtojba	4,00	5,60	6
Občina Renče-Vogrsko	6,00	8,40	9,00

Tabela 3: Cena storitve na uro. Veljavne cene na dan: 31. 12. 2023.

V letu 2023 se je cena ure pomoči za uporabnike povišala v Občini Renče-Vogrsko in v Občini Šempeter-Vrtojba, v drugih občinah je ostala nespremenjena.

3. STATISTIČNI PODATKI

Število uporabnikov in opravljenih storitev

OBČINA	Število uporabnikov povprečno mesečno	Opravljene ure pri uporabnikih v letu 2023	Število dostavljenih kosil v letu 2023
Mestna občina Nova Gorica	250,83	37.029,84	41.069
Občina Brda	57,92	6.665,47	10.893
Občina Kanal ob Soči	61,33	5.410,93	11.330
Občina Miren-Kostanjevica	33,75	5.162,06	6.621
Občina Šempeter-Vrtojba	71,75	7.323,03	12.089
Občina Renče-Vogrsko	43,33	5.116,41	6.032
Skupaj	518,92	66.707,74	88.034

Tabela 4: Povprečno število uporabnikov in število opravljenih storitev v letu 2023

OBSČINA	Moški	Ženske	Skupaj
Mestna občina Nova Gorica	82	166	248
Občina Brda	17	40	57
Občina Kanal ob Soči	26	38	64
Občina Miren-Kostanjevica	12	17	29
Občina Šempeter-Vrtojba	19	49	68
Občina Renče-Vogrsko	16	25	41
Skupaj	172	335	507

Tabela 5: Uporabniki po spolu na dan: 31. 12. 2023

OBSČINA	Do 65 let	65 - 80 let	Nad 80 let	Skupaj
Mestna občina Nova Gorica	6	48	194	248
Občina Brda	1	5	51	57
Občina Kanal ob Soči	2	17	45	64
Občina Miren-Kostanjevica	0	7	22	29
Občina Šempeter-Vrtojba	2	13	53	68
Občina Renče-Vogrsko	5	7	29	41
Skupaj	16	97	394	507

Tabela 6: Uporabniki po starosti na dan: 31. 12. 2023

Tudi v letu 2023 so večino naših uporabnikov predstavljale ženske, večina uporabnikov je bilo starejših od 80 let. Največkrat potrebujejo pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjski pomoči in zagotavljanju enega toplega obroka.

Čas čakanja na storitev se spreminja. So obdobja, ko v kateri občini na storitev ni potrebno čakati oz. obdobja, ko je potrebno počakati kaj več. Na to vpliva več faktorjev: število prejetih prošenj; število uporabnikov, ki zaključijo; prilagodljivost in pripravljenost sprejeti pomoč tudi v manj željenem terminu; ... Najdaljšo čakalno vrsto imamo v Mestni občini Nova Gorica.

Število zaposlenih

OBCINA	Št. zaposlenih
Mestna občina Nova Gorica	30
Občina Brda	5
Občina Kanal ob Soči	5
Občina Miren-Kostanjevica	4,5
Občina Šempeter-Vrtojba	5,5
Občina Renče-Vogrsko	4,5
Dodatni kader (vodja, koordinatorke, računovodstvo...)	6
Skupaj	60,5

Tabela 7: Število zaposlenih na dan: 31. 12. 2023

Število zaposlenih za neposredno izvajanje storitve je v lanskem letu ostalo nespremenjeno. Strokovno vodenje in koordiniranje storitev, delo z uporabniki, njihovimi svojci in oskrbovalkami opravljajo 4 strokovne delavke, vodja in 3 koordinatorke. V delo Centra za pomoč na domu so vključene tudi službe iz Doma upokoencev. To so direktor, poslovna sekretarka, računovodstvo, higienik-preprečevanje okužb, kadrovska služba, pralnica, ekonom, vodja zdravstveno negovalne službe, vzdrževanje.... Skupno to predstavlja najmanj še 2 zaposlitvi.

4. STROKOVNO DELO

V letu 2023 je delo na Centru za pomoč na domu potekalo v okviru zastavljenih ciljev.

Največje težave smo imeli pri zagotavljanju kadrov. Razpise za prosta delovna mesta smo imeli objavljene skozi vse leto. Dolgotrajnejših odsotnosti in nadomestnih zaposlitev za oskrbovalke, ki so se v letu 2023 upokojile, nismo uspeli redno zagotavljati. V zadnjem času se pogosto zgodi, da se po daljši bolniški odsotnosti, delavec v delo vključuje postopno, s polovičnim delovnim časom in z omejitvami. To pri organizaciji dela predstavlja velik problem.

Vse bolj se nam potrjuje potreba po posebni kuhinji, ki bi za uporabnike pomoči na domu pripravljala topel obrok. Kljub temu, da je kar nekaj izvajalcev, ki ponujajo dostavo hrane na dom, ugotavljamo, da se ljudje še vedno v velikem številu obračajo na nas in želijo tovrstno uslugo. V preteklem letu smo dostavili okrog 90.000 obrokov, ki so nam jih pripravljali v 16 kuhinjah, ki se nahajajo v različnih organizacijah: šole, domovi upokoencev, restavracije, podjetja... Vsak od njih ima svoje značilnosti, svoj ekonomski vidik, določeno zmogljivost...

Na področju voznega parka v preteklem letu ni bilo pozitivnih sprememb. V večini občin imamo trenutno v uporabi zadostno število službenih vozil. Potrebno pa bo načrtovati postopno zamenjavo starih avtomobilov, še preden bodo povsem dotrajani. V občinah Nova Gorica in Renče-Vogrsko

število službenih vozil ne zadostuje, zato morajo oskrbovalci za opravljanje dela še vedno uporabljati svoja osebna vozila. V MONG smo v preteklem letu ostali še brez enega službenega vozila, saj je omagalo pod težo let in kilometrov. Nadomestilo zanj je kupljeno, vendar ga še nismo prejeli v uporabo.

Kot smo zapisali že lani, se pri 26 vozilih, ki jih imamo v trenutno v uporabi, vse bolj kaže potreba po osebi, ki bi skrbela za čistočo, servisiranje, tehnične preglede, organiziranje popravil ...

Tudi v lanskem letu izpeljali akcije, ki našim uporabnikom predstavljajo drobne pozornosti in so jih zelo veseli. Ob Dnevu žena smo razdelili cvetje, za novoletne praznike smo razposlali voščilnice, ki so jih izdelali uporabniki Hiš dobre volje. Prostovoljna akcija peke in delitve domačega peciva našim uporabnikom je postala že tradicionalen dogodek, ki se odvije vsak december pred prazniki.

Pripravila:

Bernarda Pirih, vodja Centra za pomoč na domu

